

Natura 2000 område nr. 183 Busemarke Mose og Råby Sø

Områdebeskrivelse

Busemarke Mose og Råby Sø er engarealer langs små vandløb, der udmunder på Møns sydkyst. Oprindeligt har der været åbne nor mod havet, men materialevandring langs kysten har bevirket dannelse af fed fra både vest og øst, som delvist har lukket norene. Udstrømning af ferskvand fra landsiden og periodiske oversvømmelser fra havsiden har siden udlignet feddannelsen, og i dag fremstår kysten som en klitrække, der afgrænser den bagvedliggende mose. Busemarke Mose er den største mose på Møn. Råby Sø er fuldstændig afvandet og har i en periode været opdyrket.

Det samlede areal er på 242 ha.

Vigtigste naturværdier

Området er især karakteriseret ved kystnaturtyper og mosetyper. Naturtyperne rigkær og avneknippemose dominerer arealmæssigt, og findes i selve Busemarke Mose og Bekkasinmose. Sidstnævnte er omgivet af en veludviklet ellesump. Busemarke Sø opfattes foreløbig som en blanding af naturtyperne lagune og kransnålalge-sø. På strandvolds- og klitterrænet foran mosen findes flere mindre forekomster af kystnaturtyper.

Trusler mod områdets naturværdier

Naturlige vandstandsforhold i Busemarke Mose modvirkes af gennemgravning af kystklitten ved Nyhåndsbækkens udløb og uddybning af afvandingskanaler i mosen. Denne praksis udtørre særligt de øvre dele af mosen, herunder Bekkasinmosen, men vurderes også at fremme saltvandspåvirkning af mosen, hvilket resulterer i en forskydning mellem naturtyperne. Strandeng er derved udviklet som en sekundær naturtype i området.

Næringsstofbelastning af Busemarke Mose sker via drænvand med grøfter og vandløb, som også bidrager til en høj koncentration af fosfor i Busemarke Sø.

Tilgroning med træer og buske, bl.a. som følge af ovenstående trusler, er især et problem i dele af avneknippemosen og rigkærspartier uden drift. Rynket rose er en invasiv art, der breder sig i kystklitten. Slåning af jagtspor i avneknippemosen fører til indvækst af tagrør.

Målsætning

Den overordnede målsætning for området er at genskabe naturlige vandstandsforhold i Busemarke Mose med det formål at øge arealet af og forbedre naturtilstanden af mosenaturtyperne. Dette vil kunne ske på bekostning af strandengsarealet. De driftsbetingede naturtyper skal have en hensigtsmæssig drift, der fremmer de naturtypekarakteristiske arter. Truslerne skal generelt være reduceret til et acceptabelt niveau og der skal være egnede levesteder af tilstrækkelig høj kvalitet for sumpvindelsnegl.

Indsats i 1. planperiode

Oversigt over væsentlige indsatser til gennemførelse af denne plan:

Indsats	Stort omfang	Mindre omfang	Undersøges nærmere	Ikke anvendt
Rydning, fjernelse af uønsket opvækst Herunder bekæmpelse af invasive arter		X		
Forbedring af hydrologi Fx ved at standse dræning, genoprette vandløb, fjerne diger	X			
Ekstensiv drift Fx indførsel eller opretholdelse af græsning, høslet mm.	X			
Sikring af arealer Sikring af natur der ikke pt. er beskyttet (fx stenrev og skovnatur)		X		
Reducere forstyrrelser Fx færdsel, sejlads og jagt				X
Forbedring/sikring af levesteder Fx ved etablering af vandhuller, sikring af redetræer eller større fouragerings- eller yngleområder		X		

Indsatsen i første planperiode drejer sig især om at sikre og genskabe lysåbne naturarealer ved rydning af opvækst, herunder af invasive arter, og ved etablering af den fornødne pleje/drift.

Der gøres en særlig indsats i forhold til den truede naturtype rigkær med henblik på forbedring af hydrologien og en arealmæssig udvidelse.

Arternes levesteder sikres ved at arealdriften tilpasses arternes levestedskrav og ved at forstyrrelse imødegås, hvor det er en afgørende trussel.